

Nejčastější dotazy

ke kontrole technického stavu a provozu spalovacích stacionárních zdrojů podle
§ 17 odst. 1 písm. h) zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění
pozdějších předpisů („zákon o ochraně ovzduší“),
a k zákazu provozu nevyhovujících kotlů na pevná paliva horší než 3. třídy dle §
17 odst. 1, písm. g) a § 41 odst. 16.

OBSAH

ÚVOD	4
JAKÝ SPALOVACÍ ZDROJ A KDE JE NUTNÉ KONTROLOVAT	5
1. Vztahuje se povinnost provedení kontroly technického stavu a provozu i na spalovací stacionární zdroj umístěný v rekreačním objektu nebo v obecní budově?	5
2. Vztahuje se kontrola technického stavu a provozu také na teplovzdušné spalovací zdroje na pevná paliva?	5
3. Jak je to s kotli domácí výroby? Vztahuje se na ně tato povinnost také? Kdo smí v těchto případech kontrolu technického stavu a provozu provádět?	5
4. Provozují-li kotelnu se dvěma kotli každý o příkonu 250 kW, která má povolení provozu podle zákona o ochraně ovzduší a je prováděno měření emisí, musím také provádět kontrolu technického stavu a provozu jednotlivých kotlů?	5
5. Vztahuje se povinnost provedení kontroly technického stavu a provozu i na kamna nebo krby?	6
6. Vztahuje se na mě povinnost provádět kontrolu, když mám doma krbovou vložku s deklarovaným výkonem 4 kW do teplovodního výměníku a 4 kW do okolí sáláním? Jak to je, pokud má spalovací zdroj připojený na teplovodní soustavu ústředního vytápění příkon přesně 10 kW? ...	6
7. Jak zjistím jmenovitý tepelný příkon svého zdroje?	6
8. Provedu-li revizi podle vyhlášky č. 38/2022 Sb., o kontrole provozovaného systému vytápění a kombinovaného systému vytápění a větrání, musím ještě provést kontrolu technického stavu a provozu spalovacího stacionárního zdroje podle zákona o ochraně ovzduší?	7
9. Co když nevytápím objekt pevnými palivy, ale starší kotel na pevná paliva používám pouze k ohřevu vody a není napojen na otopnou soustavu? Vztahuje se kontrola technického stavu a provozu také na tento spalovací stacionární zdroj na pevná paliva?	7

10. Musím provést kontrolu technického stavu a provozu i v případě, že spalovací stacionární zdroj neprovozují a mám ho pouze jako zálohu?	7
11. Co mi hrozí, pokud kontrolu technického stavu a provozu neprovedu?	7
KDO MŮŽE ZDROJ KONTROLOVAT A JAK TAKOVÉHO TECHNIKA NAJÍT	8
12. Kdo takovou kontrolu technického stavu a provozu provádí a kde na něj seženu kontakt?	8
13. Jak si mohu ověřit, že mnou objednaná osoba opravdu byla proškolená výrobcem zdroje?	8
14. Mám spalovací stacionární zdroj zahraničního výrobce, kdo je oprávněn provést jeho kontrolu?	8
15. Co mám udělat, když se chci stát odborně způsobilou osobou?	9
16. Hrozí odborně způsobilé osobě sankce za špatně provedenou kontrolu spalovacího stacionárního zdroje?	9
TERMÍNY A POVINNOSTI SPOJENÉ S KONTROLOU ZDROJE	9
17. Jak přijde úřad obce s rozšířenou působností na to, že jsem neprovedl kontrolu spalovacího stacionárního zdroje?	9
18. Když si nechám kontrolu udělat po dvou letech, bude platná tři roky? Nebo je termín dělat revizi vždy jen po třech letech závazný?	9
19. Co když mám nově instalovaný zdroj, kdy provádím první kontrolu technického stavu a provozu zdroje?	10
20. Pokud zakoupím nemovitost vybavenou spalovacím stacionárním zdrojem na pevná paliva bez dokladu o kontrole technického stavu a provozu, musím ihned kontrolu zajistit?	10
21. Mohu jako odborně způsobilá osoba provést KTSP kotle 1. nebo 2. třídy i po 1. 9. 2024?	10
PRŮBĚH A CENA KONTROLY ZDROJE	10
22. Jak má kontrola spalovacího stacionárního zdroje probíhat a co je jejím cílem?	10
23. Co si mám ohlídat, abych měl jistotu, že kontrola technického stavu a provozu bude provedena správně? Na koho se případně mohu obrátit?	11
24. Může být doklad o kontrole vystaven „na dálku“, bez kontroly na místě?	11
25. Co když v mém okolí nemohu sehnat odborně způsobilou osobu pro provedení kontroly pro můj model spalovacího zdroje a ty nejbližší jsou tím pádem příliš drahé?	12
26. Jak je to se stanovenou cenou za provedení kontroly? Nikdo po mně nemůže chtít víc?	12
27. Kdo hradí náklady spojené s kontrolou technického stavu a provozu, majitel či nájemce bytu?	12
ZÁKAZ NEVYHOVUJÍCÍCH KOTLŮ A ÚŘEDNÍ KONTROLA V DOMÁCÍM NOSTECH	13
28. Proč je nutné vyměnit staré nevyhovující kotle na pevná paliva?	13
29. Je povinnost provést výměnu krbu, kamen nebo sporáku na pevná paliva, pokud je napojen na otopnou soustavu, ale zároveň vytápí místnost?	13
30. Kdy může přijít úředník zkontrolovat spalovací stacionární zdroj přímo do domácnosti?	13

31. Je možné nevyhovující spalovací stacionární zdroj na pevná paliva používat po 1. 9. 2024 jako záložní?	14
32. Týká se zákaz provozu nevyhovujících kotlů také těch, které jsou umístěny na chalupě, případně se používají jen občas?	14
33. Musí být nevyužívaný a nevyhovující kotel demontován?	14
34. Kdo je zodpovědný za výměnu nevyhovujícího zdroje, nájemník nebo pronajímatel?	14
35. Jak to je s kotli na nedřevní biomasu? Vztahuje se na ně povinnost výměny? A mohou se dále provozovat, prodávat?	15
36. Mohu nějak dokázat, že i můj starý kotel splňuje podmínky dané zákonem o ochraně ovzduší? Např. přeměřením jím vypouštěných emisí?.....	15
37. Co když si místo výměny kotel nechám přestavět a prodejce sady mi zaručuje plnění min. 3 třídy?	15
38. Co když instaluji do komína filtry pevných částic, nemusím pak měnit starý kotel?	15
39. Může kotel bez instalované akumulární nádoby plnit požadavky 3. třídy?.....	16

ÚVOD

Podle § 17 odst. 1 písm. h) zákona o ochraně ovzduší je provozovatel stacionárního zdroje povinen provádět pravidelně nejméně jednou za tři roky prostřednictvím fyzické osoby, která byla proškolená výrobcem spalovacího stacionárního zdroje a má od něj udělené oprávnění k jeho instalaci, provozu a údržbě (dále jen „odborně způsobilá osoba“), kontrolu technického stavu a provozu spalovacího stacionárního zdroje na pevná paliva o celkovém jmenovitém tepelném příkonu od 10 do 300 kW včetně, který slouží jako zdroj tepla pro teplovodní soustavu ústředního vytápění, a předkládat na vyžádání obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností doklad o provedení této kontroly vystavený odborně způsobilou osobou potvrzující, že stacionární zdroj je instalován, provozován a udržován v souladu s pokyny výrobce a tímto zákonem; pokud byla, v témže kalendářním roce, na který připadá kontrola technického stavu a provozu, provedena pravidelná kontrola provozovaného kotle podle zákona o hospodaření energií¹, považuje se tím kontrola technického stavu a provozu podle tohoto zákona za splněnou; v takovém případě má provozovatel povinnost předložit na vyžádání obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností zprávu o této pravidelné kontrole.

Toto ustanovení zákona o ochraně ovzduší v sobě zahrnuje dvě na sebe navazující povinnosti. Za první je to povinnost provozovatele spalovacího stacionárního zdroje jednou za **tři roky** nechat provést kontrolu technického stavu a provozu spalovacího stacionárního zdroje ze strany odborně způsobilé osoby. Za druhé je to povinnost předložit doklad o provedení této kontroly v případě vyžádání tohoto dokladu ze strany obecního úřadu obce s rozšířenou působností.

Ustanovení § 17 odst. 1 písm. g) zákona o ochraně ovzduší stanovuje povinnost provozovat spalovací stacionární zdroj na pevná paliva o jmenovitém tepelném příkonu do 300 kW včetně, který slouží jako zdroj tepla pro teplovodní soustavu ústředního vytápění a který není navržen rovněž pro přímé vytápění místa instalace (tedy kotle), v souladu s minimálními požadavky uvedenými v příloze č. 11 k tomuto zákonu. Tyto minimální požadavky odpovídají požadavkům na emise stanovené příslušnou technickou normou (ČSN EN 303-5) pro zařazení do 3. třídy. Ustanovení § 41 odst. 16 pak upřesňuje, že tato povinnost se vztahuje na stacionární zdroje provozované v rodinném domě, bytovém domě nebo stavbě pro rodinnou rekreaci, od 1. 9. 2024, v ostatních objektech pak od 1. 9. 2022 (tedy 10 let od nabytí právní moci zákona o ochraně ovzduší).

Podrobnosti k provádění kontrol technického stavu a provozu jsou uvedeny ve sdělení odboru ochrany ovzduší k provozování a ke kontrole spalovacích stacionárních zdrojů o jmenovitém tepelném příkonu 300 kW a nižším (dále jen „sdělení MŽP“), které je dostupné na internetových stránkách MŽP pod tímto [odkazem](#).

Podrobné informace ke kontrolám technického stavu a provozu, týkající se databáze odborně způsobilých osob naleznete na tomto [odkazu](#).

¹ Jedná se o kontroly podle ustanovení § 6a odst. 1 zákona č. 406/200 Sb., o hospodaření s energií.

JAKÝ SPALOVACÍ ZDROJ A KDE JE NUTNÉ KONTROLOVAT

1. Vztahuje se povinnost provedení kontroly technického stavu a provozu i na spalovací stacionární zdroj umístěný v rekreačním objektu nebo v obecní budově?

Zákon nestanovuje žádnou výjimku pro rekreační objekty ani obecní budovy (chaty, chalupy, školy, úřady apod.). Pokud je v takovém objektu umístěný spalovací zdroj splňující 3 stanovené podmínky (pevné palivo, celkový jmenovitý tepelný příkon od 10 do 300 kW včetně, připojení na teplovodní soustavu ústředního vytápění), má provozovatel povinnost zajistit provedení kontroly technického stavu a provozu takového zdroje.

2. Vztahuje se kontrola technického stavu a provozu také na teplovzdušné spalovací zdroje na pevná paliva?

Nikoliv, kontrola technického stavu a provozu se týká pouze spalovacího stacionárního zdroje na pevná paliva o celkovém jmenovitém tepelném příkonu od 10 do 300 kW včetně, který slouží jako zdroj tepla pro teplovodní soustavu ústředního vytápění. Ne tedy na kamna, krby, sporáky, pokud nejsou připojeny na teplovodní soustavu vytápění.

3. Jak je to s kotli domácí výroby? Vztahuje se na ně tato povinnost také? Kdo smí v těchto případech kontrolu technického stavu a provozu provádět?

Povinnost provedení pravidelné kontroly technického stavu a provozu se vztahuje na všechny spalovací stacionární zdroje na pevná paliva se stanoveným celkovým jmenovitým tepelným příkonem a připojením na teplovodní soustavu ústředního vytápění, tedy i na ty, které vznikly samovýrobou (podomácku vyrobené kotle). Kontrolu takto vyrobených kotlů může provést jakákoliv odborně způsobilá osoba, která byla proškolená a pověřena jakýmkoliv výrobcem certifikovaných spalovacích zdrojů a má od něj uděleno oprávnění ke kontrole stejného typu spalovacího zdroje. Typy spalovacích stacionárních zdrojů jsou uvedeny ve sdělení MŽP² (dostupné pod [odkazem](#)).

Osoba, která spalovací stacionární zdroj sama vyrobila, nemůže proškolovat žádné odborně způsobilé osoby a ani nemůže prohlásit sama sebe za odborně způsobilou osobu, jelikož není vůbec oprávněna kotle na trh dodávat. Tyto podomácku vyrobené kotle by jak s ohledem na životní prostředí, tak s ohledem na bezpečnost, měly být z provozu vyřazeny. Je také nepravděpodobné, že by tyto kotle plnily emisní požadavky stanovené v příloze č. 11 zákona o ochraně ovzduší.

4. Provozují-li kotelnu se dvěma kotli každý o příkonu 250 kW, která má povolení provozu podle zákona o ochraně ovzduší a je prováděno měření emisí, musím také provádět kontrolu technického stavu a provozu jednotlivých kotlů?

Pokud jsou splněny podmínky pro sečtení jmenovitých tepelných příkonů obou kotlů (dle § 4b zákona), pak je celkový jmenovitý tepelný příkon 500 kW, a pravidelnou kontrolu technického stavu a provozu tak není nutné provádět. Zákon stanovuje tuto povinnost na všechny spalovací stacionární zdroje na

² Jedná se o kotel prohořivací, odhořivací, zplyňovací, automatický se šnekovým dopravníkem, automatický s rotačním roštem, automatický přestavěný, automatický speciální, lokální topidlo s výměníkem či jiný typ spalovacího stacionárního zdroje.

pevná paliva, o celkovém jmenovitém tepelném příkonu 10–300 kW včetně, které slouží jako zdroj tepla pro teplovodní soustavu ústředního vytápění. Kontrolu technického stavu a provozu zdroje by bylo nutné provést v případě, že by se jmenovité tepelné příkony kotlů nesčítaly, např. proto, že by nebyla splněna podmínka možnosti svedení spalin do společného komína (viz § 4b odst. 1 písm. c) zákona). V takovém případě by měl každý kotel jmenovitý tepelný příkon 250 kW a jednalo by se tak o dva stacionární zdroje neuvedené v příloze č. 2 zákona, bez nutnosti mít povolení provozu podle zákona o ochraně ovzduší.

5. Vztahuje se povinnost provedení kontroly technického stavu a provozu i na kamna nebo krby?

Povinnost provedení kontroly se vztahuje na provozovatele spalovacího stacionárního zdroje spalujícího pevná paliva o celkovém jmenovitém tepelném příkonu od 10 do 300 kW včetně, který slouží jako zdroj tepla pro teplovodní soustavu ústředního vytápění. Z výše uvedeného vyplývá, že se povinnost vztahuje nejen na kotle, ale i na další spalovací stacionární zdroje, např. kamna, krbové vložky ad., **pokud mají teplovodní výměník připojený na teplovodní soustavu ústředního vytápění** a jejich jmenovitý tepelný příkon je 10 kW a vyšší.

6. Vztahuje se na mě povinnost provádět kontrolu, když mám doma krbovou vložku s deklarovaným výkonem 4 kW do teplovodního výměníku a 4 kW do okolí sáláním? Jak to je, pokud má spalovací zdroj připojený na teplovodní soustavu ústředního vytápění příkon přesně 10 kW?

Pro posouzení, zda platí pro provozovatele takového zdroje povinnost provádět kontrolu technického stavu a provozu, je vždy nutné nejprve zjistit **jmenovitý tepelný příkon** (energie dodaná v palivu za jednotku času). Pokud je pro takový zdroj uváděn výkon 4 kW do teplovodního výměníku a 4 kW sáláním do okolí, provede se součet obou výkonů. Požadovaný příkon je pak 100násobkem podílu celkového výkonu a účinnosti (viz vzorec níže), která by měla být uvedena v dokumentech výrobce a která současně nikdy nemůže být vyšší než 100 %. Pro krbové vložky se účinnost typicky pohybuje v rozmezí 60-70 %. Při výše uvedených výkonech (celkový výkon 8 kW) a účinnosti například 70 % je pak příkon krbové vložky 11,43 kW.

Povinnost se vztahuje na všechny spalovací stacionární zdroje o celkovém jmenovitém tepelném příkonu od 10 kW do 300 kW včetně. Tedy platí, že zdroje, které mají příkon **přesně 10 kW** podléhají povinnosti provedení kontroly technického stavu spalovacího stacionárního zdroje.

7. Jak zjistím jmenovitý tepelný příkon svého zdroje?

Nejjednodušší způsob, jak zjistit tepelný příkon zdroje je kontaktovat přímo výrobce nebo na internetových stránkách výrobce stáhnout technickou dokumentaci ke spalovacímu stacionárnímu zdroji, ve které by měl být příkon vždy uveden. Druhou možností je provést jednoduchý výpočet, kdy příkon lze zjistit pomocí výkonu zdroje (uveden na štítku) a jeho účinnosti. Pokud nejste schopni jmenovitý tepelný příkon zdroje stanovit, doporučujeme kontaktovat odborně způsobilou osobu a kontrolu technického stavu a provozu provést.

$$Příkon [kW] = \frac{\text{výkon [kW]}}{\text{účinnost [\%]}} * 100$$

Stanovení **celkového jmenovitého tepelného příkonu** se provádí sečtením jmenovitých tepelných příkonů jednotlivých zdrojů umístěných ve stejné provozovně, a to s ohledem na ustanovení § 4b zákona o ochraně ovzduší, sčítání jmenovitých tepelných příkonů se tedy **neuplatní** u zdrojů umístěných v rodinných a bytových domech.

8. Provedu-li revizi podle vyhlášky č. 38/2022 Sb., o kontrole provozovaného systému vytápění a kombinovaného systému vytápění a větrání, musím ještě provést kontrolu technického stavu a provozu spalovacího stacionárního zdroje podle zákona o ochraně ovzduší?

Ne, pokud byla provedena pravidelná kontrola provozovaného kotle podle zákona o hospodaření energií³, považuje se tím kontrola technického stavu a provozu podle tohoto zákona za splněnou, avšak pouze v případě, že byla provedena v témže kalendářním roce, na který připadá kontrola technického stavu a provozu. V takovém případě má provozovatel povinnost předložit na vyžádání obecního úřadu obce s rozšířenou působností zprávu o této pravidelné kontrole.

9. Co když nevytápím objekt pevnými palivy, ale starší kotel na pevná paliva používám pouze k ohřevu vody a není napojen na otopnou soustavu? Vztahuje se kontrola technického stavu a provozu také na tento spalovací stacionární zdroj na pevná paliva?

Kontrola se vztahuje **pouze** na spalovací stacionární zdroj sloužící jako zdroj tepla pro teplovodní soustavu ústředního vytápění. V případě, kdy je zdroj využíván pouze pro ohřev užitkové vody a není tedy připojen k teplovodní soustavě ústředního vytápění, se na provozovatele povinnost provést pravidelnou kontrolu technického stavu a provozu zdroje **nevztahuje**. Současně je však nutné upozornit, že jakýkoliv takovýto způsob použití zdroje tepla musí být v souladu s pokyny výrobce.

10. Musím provést kontrolu technického stavu a provozu i v případě, že spalovací stacionární zdroj neprovozují a mám ho pouze jako zálohu?

Jestliže spalovací stacionární zdroj není provozován, je odstavený, tj. například není připojený ke spalinovým cestám nebo k teplovodní soustavě ústředního vytápění, tak se na tento spalovací stacionární zdroj povinnost kontroly podle § 17 odst. 1 písm. h) zákona o ochraně ovzduší nevztahuje. Opětovné uvedení do provozu takového záložního zdroje, pokud jeho kontrola proběhla naposledy déle než před třemi lety, by ovšem bylo porušením povinnosti provádět kontrolu technického stavu a provozu.

11. Co mi hrozí, pokud kontrolu technického stavu a provozu neprovedu?

Pokud nezajistíte provedení kontroly technického stavu a provozu zdroje, resp. nepředložíte doklad o kontrole na vyžádání obecního úřadu obce s rozšířenou působností (případně nepředložíte zprávu o pravidelné kontrole podle zákona o hospodaření s energií¹), jde o přestupek, za který hrozí pokuta až do výše 20 000 Kč fyzické osobě nepodnikající, nebo až do výše 100 000 Kč pro podnikající fyzickou osobu nebo osobu právnickou.

³ Zákon č. 406/2000 Sb., zákon o hospodaření energií, v platném znění

Údaje z dokladu o kontrole technického stavu a provozu zdroje musí odborně způsobilé osoby také elektronicky ohlašovat do Integrovaného systému plnění ohlašovacích povinností (ISPOP), kde k nim mají přístup odpovědní zaměstnanci obecních úřadů obcí s rozšířenou působností.

KDO MŮŽE ZDROJ KONTROLOVAT A JAK TAKOVÉHO TECHNIKA NAIÍT

12. Kdo takovou kontrolu technického stavu a provozu provádí a kde na něj seženu kontakt?

Kontrolu technického stavu a provozu spalovacího stacionárního zdroje provádí technik (fyzická osoba) proškolený výrobcem spalovacích zdrojů, který od něj má současně udělené oprávnění k jeho instalaci, provozu, údržbě a kontrole. MŽP vede jednotnou databázi odborně způsobilých osob, která slouží k jednoduššímu vyhledávání odborně způsobilých osob a současně je možné přes tuto databázi vést dohledatelnou komunikaci s výrobcem zdroje, pro případy ověření správnosti volby odborně způsobilé osoby. Databázi naleznete na tomto odkazu: <https://ipo.mzp.cz/>.

13. Jak si mohu ověřit, že mnou objednaná osoba opravdu byla proškolená výrobcem zdroje?

Od 1. 2. 2020 je databáze odborně způsobilých osob již zcela naplněna ověřenými osobami ze strany výrobců (dovozců) zdrojů. Tyto osoby jsou ze strany výrobců také pravidelně doplňovány a aktualizovány. Osoba, která není uvedena v databázi odborně způsobilých osob (<https://ipo.mzp.cz/>), nemůže být ani odborně způsobilou osobou a kontroly technického stavu a provozu zdrojů podle zákona o ochraně ovzduší nesmí provádět. Pokud odborně způsobilé osobě platnost oprávnění od určitého výrobce již vypršela, nebude se ani objevovat v databázi. Minulou platnost je možné ověřit pouze v Centrálním registru životního prostředí, kam mají přístup orgány ochrany ovzduší (např. Ministerstvo životního prostředí, obecní úřady obcí s rozšířenou působností).

14. Mám spalovací stacionární zdroj zahraničního výrobce, kdo je oprávněn provést jeho kontrolu?

Zahraniční výrobce může určit a proškolit odborně způsobilé osoby buď přímo, nebo prostřednictvím dovozce, případně jiného obdobného subjektu. Také tito dovozci či zmocnění osoby výrobcem jsou zavedeni v databázi odborně způsobilých osob. Pokud se v databázi neregistrují a osoby neurčí, je možné provést kontrolu takového zdroje prostřednictvím odborně způsobilé osoby, která byla proškolená jiným výrobcem a má od něj uděleno oprávnění k instalaci, provozu a údržbě stejného typu spalovacího zdroje. Typy spalovacích stacionárních zdrojů jsou uvedeny ve sdělení MŽP (dostupné na [odkazu](#)).

V databázi odborně způsobilých osob jsou uvedeni všichni výrobci, kteří se registrovali (včetně zahraničních), a tedy i jimi pověřené odborně způsobilé osoby. Výrobce může být v některých případech uveden jako „značka“ (jako výrobce je veden subjekt, který provedl registraci, tedy například dovozce), proto doporučujeme při vyhledávání v databázi zkusit zadat název výrobce i do políčka „značka“.

15. Co mám udělat, když se chci stát odborně způsobilou osobou?

Je nutné kontaktovat výrobce spalovacího stacionárního zdroje, protože sami výrobci si proškolují odborně způsobilé osoby, které jsou následně oprávněny jejich stacionární spalovací zdroje instalovat, uvádět do provozu a provádět jejich údržbu, k čemuž od výrobce získají osvědčení a budou výrobcem zapsáni do databáze odborně způsobilých osob. Zpravidla toto oprávnění získávají zaměstnanci montážních firem nebo servisní technici, kteří instalují, uvádí do provozu a provádí údržbu nebo servis zařízení daného výrobce v souladu s jeho pokyny. Odborně způsobilá osoba je však osobou fyzickou a pro plnění svých povinností se musí registrovat v Centrálním registru životního prostředí a ohlašovat výsledky provedených kontrol technického stavu a provozu zdrojů do Integrovaného systému plnění ohlašovacích povinností.

16. Hrozí odborně způsobilé osobě sankce za špatně provedenou kontrolu spalovacího stacionárního zdroje?

V případě, že odborně způsobilá osoba vystaví doklad o provedení kontroly technického stavu a provozu spalovacího stacionárního zdroje na pevná paliva uvedený v § 17 odst. 1 písm. h), přestože není oprávněnou odborně způsobilou osobou nebo není vůbec odborně způsobilou osobou, nebo v tomto dokladu uvede nepravdivé údaje, případně doklad vůbec nevystaví, hrozí jí sankce za tento přestupek až do výše 100 000 Kč. Zároveň hrozí sankce až 50 000 Kč za neohlášení údajů z kontroly technického stavu a provozu zdroje prostřednictvím Integrovaného systému plnění ohlašovacích povinností ve lhůtě do 60 dnů od vydání dokladu o provedení kontroly provozovateli zdroje. Rozsah kontroly technického stavu a provozu spalovacího stacionárního zdroje na pevná paliva o celkovém jmenovitém tepelném příkonu od 10 do 300 kW včetně specifikuje příloha č. 23 k vyhlášce č. 415/2012 Sb., v platném znění.

TERMÍNY A POVINNOSTI SPOJENÉ S KONTROLOU ZDROJE

17. Jak přijde úřad obce s rozšířenou působností na to, že jsem neprovedl kontrolu spalovacího stacionárního zdroje?

Provozovatel spalovacího stacionárního zdroje je povinen předložit doklad o provedení této kontroly na vyžádání obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností. Obecní úřad si může také ověřit splnění povinnosti provedení kontroly technického stavu a provozu zdroje v Integrovaném systému plnění ohlašovacích povinností. Ve sporných případech může obecní úřad obce s rozšířenou působností i přes možnost nahlédnout do dokladu elektronicky vyžadovat jeho fyzické předložení, a to i s ohledem na skutečnost, že nejsou ohlašovány všechny údaje z tohoto dokladu.

18. Když si nechám kontrolu udělat po dvou letech, bude platná tři roky? Nebo je termín dělat revizi vždy jen po třech letech závazný?

Nic nebrání tomu udělat si kontrolu technického stavu a provozu zdroje dříve, tedy např. již po dvou letech. Další kontrola musí být vždy provedena nejpozději do 36 měsíců od poslední kontroly.

19. Co když mám nově instalovaný zdroj, kdy provádím první kontrolu technického stavu a provozu zdroje?

První kontrolu technického stavu a provozu zdroje je jeho provozovatel povinen provést **do 36 měsíců** od instalace zdroje. Instalaci zdroje je možné následně obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností prokázat několika různými doklady, například dokladem o koupi/nabytí kotle, dokladem o provedení instalace osobou určenou výrobcem zdroje, což dnes většina výrobců vyžaduje, nebo dokladem o revizi spalinové cesty, jejíž provedení je zpravidla také povinné při instalaci nového spalovacího zdroje, případně jiným dokladem prokazujícím, že k instalaci kotle došlo před méně než 36 měsíci.

20. Pokud zakoupím nemovitost vybavenou spalovacím stacionárním zdrojem na pevná paliva bez dokladu o kontrole technického stavu a provozu, musím ihned kontrolu zajistit?

Pokud není známo, kdy byla naposledy kontrola provedena, případně pokud je jisté, že provedena v zákonem předepsaném termínu nebyla, je nutné kontrolu provést co nejdříve, abyste byli na vyžádání úřadu obce s rozšířenou působností schopni předložit doklad o kontrole technického stavu a provozu. Případně je možné se dotázat přímo na obecní úřad obce s rozšířenou působností, který může nahlédnout do systému ISPOP, zdali byla kontrola technického stavu a provozu na dané adrese ohlášena a kdy byla naposledy provedena.

21. Mohu jako odborně způsobilá osoba provést KTSP kotle 1. nebo 2. třídy i po 1. 9. 2024?

Doklad může, a dokonce musí být vystaven, protože tato povinnost platí i v případě, že provozovatel kotel provozuje v rozporu se zákonem. Technik by měl provozovatele na tuto skutečnost upozornit, provést kontrolu a vystavit doklad, aniž by bylo nutné zařízení uvést do provozu. Vystavený doklad bude obsahovat informaci, že zařízení nesplňuje požadavky zákona o ochraně ovzduší a nesmí být provozováno.

PRŮBĚH A CENA KONTROLY ZDROJE

22. Jak má kontrola spalovacího stacionárního zdroje probíhat a co je jejím cílem?

Rozsah kontroly technického stavu a provozu spalovacího stacionárního zdroje na pevná paliva o celkovém jmenovitém tepelném příkonu od 10 do 300 kW včetně stanovuje příloha č. 23 k vyhlášce č. 415/2012 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Cílem kontroly je ověřit, zda je spalovací stacionární zdroj instalován, provozován a udržován v souladu s pokyny výrobce a povinnostmi provozovatele spalovacího stacionárního zdroje podle zákona o ochraně ovzduší. Kvalitu spalovacího procesu zásadně ovlivňuje technický stav zdroje, stav spalinových cest, kvalita paliva a způsob obsluhy zdroje. Všechny výše uvedené skutečnosti mohou výrazně ovlivnit množství do ovzduší vypouštěných znečišťujících látek, které mají negativní dopady na zdraví.

Odborně způsobilá osoba kontroluje údaje podle části A) přílohy č. 18 k vyhlášce č. 415/2012 Sb., v platném znění, nejprve u studeného kotle a následně provede provozovatel zatopení a jsou kontrolovány za provozu. Kontrola během zatápění a provozu se nemusí neprovádět u spalovacích stacionárních zdrojů, které jsou zcela automatizované, a pokud by teplotní podmínky nevedly

k zajištění dostatečného tahu. I v těchto případech však odborně způsobilá osoba ověřuje, že provozovatel bude postupovat správně. Ověřuje se postup udržování stálého výkonu, regulace výkonu, správný způsob přikládání a údržby, zajištění dostatečného přívodu vzduchu za všech okolností, dále správná funkce konstrukčních a regulačních prvků zdroje (přívod spalovacího vzduchu, roštová soustava, spalovací komora, zatápěcí klapka, vstupní a čisticí otvory, přívod paliva, vnější izolace, regulační a bezpečnostní prvky). Odborně způsobilá osoba zjišťuje, jaké palivo je skutečně využíváno, jak je skladováno, zda je splněna maximální vlhkost paliva předepsaná výrobcem zařízení, případně jiné parametry (např. granulometrie), zjišťuje také informace o teplovodní soustavě (jak je zajištěna teplota vratné vody, jestli je přítomna akumulární nádoba, jestli se jedná o soustavu otevřenou nebo uzavřenou). Na základě předložených dokladů o revizi a kontrole spalínové cesty zjišťuje, jak jsou odváděny spaliny a v jakém stavu jsou spalínové cesty, jaké je napojení na spalínové cesty, aj.

Odborně způsobilá osoba oznámí výsledek kontroly a zjištěný soulad či nesoulad s požadavky zákona a s požadavky stanovenými výrobcem zdroje na jeho instalaci a provozování. V případě potřeby doporučí, jak spalovací zdroj dále provozovat. O provedené kontrole bude provozovateli zdroje vystaven doklad V něm je též uvedeno, zda zjištěné porušení požadavků stanovených zákonem nebo výrobcem zdroje má či nemá dopad na znečišťování ovzduší. Spolu s dokladem je provozovateli předána také kopie oprávnění odborně způsobilé osoby od výrobce ke kontrole jeho spalovacího zdroje.

Odborně způsobilá osoba ohlašuje ministerstvu údaje z kontroly technického stavu a provozu, a to prostřednictvím Integrovaného systému plnění ohlašovacích povinností (ISPOP) a to nejpozději do 60 dnů od vystavení dokladu o provedení kontroly. Údaje z kontroly jsou zpřístupněny příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, který tak má přehled o tom, zda byla povinnost včas splněna.

23. Co si mám ohlídat, abych měl jistotu, že kontrola technického stavu a provozu bude provedena správně? Na koho se případně mohu obrátit?

Předně je nutné ověřit si, že kontrolu provádí osoba, která je k tomu oprávněná a je proškolená výrobcem k jeho instalaci, údržbě a provozu (je tedy uvedena v databázi odborně způsobilých osob vedené MŽP - <https://ipo.mzp.cz/>). Kontrola musí proběhnout v souladu s přílohou č. 23 k vyhlášce č. 415/2012 Sb., ve znění pozdějších předpisů (viz předchozí bod), a odborně způsobilá osoba by musí po skončení kontroly vystavit doklad o kontrole, který odpovídá příloze č. 18 vyhlášky č. 415/2012 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Odborně způsobilá osoba by také měla umět poradit, jak zdroj provozovat správně, abyste minimalizovali množství vypouštěných emisí a náklady na provoz. V případě pochybností o správném provedení kontroly technického stavu a provozu, nebo v případě podezření na její formální provedení, doporučujeme obrátit se přímo na výrobce nebo na oborovou organizaci (Asociace podniků topenářské techniky, Kláštr česká peleta apod.). Přestupky odborně způsobilých osob řeší podle zákona o ochraně ovzduší obecní úřady obcí s rozšířenou působností, kam se se svými pochybnostmi můžete rovněž obrátit.

24. Může být doklad o kontrole vystaven „na dálku“, bez kontroly na místě?

Doklad určitě **nemůže** být vystaven na dálku způsobem, že odborně způsobilé osobě zašlete pouze fotografie kotle a na základě těchto fotografií vystaví doklad o kontrole technického stavu a provozu.

V případě takového jednání se odborně způsobilá osoba dopustí přestupku, za který může dostat pokutu až do výše 100 000 Kč.

25. Co když v mém okolí nemohu sehnat odborně způsobilou osobu pro provedení kontroly pro můj model spalovacího zdroje a ty nejbližší jsou tím pádem příliš drahé?

Pokud nejbližší odborně způsobilé osoby nejsou schopny (včetně zahrnutí dopravních nákladů) provést kontrolu technického stavu a provozu za cenu do výše tzv. referenčního finančního limitu (stanoveného vyhláškou č. 415/2012 Sb., je nutné si u výrobce ověřit, zda provedení kontroly není schopen zajistit jinými osobami v rámci tohoto limitu. Pokud výrobce takového kontrolora nezajistí, je možné využít pro provedení kontroly odborně způsobilé osoby jiného výrobce s oprávněním na stejný typ spalovacího zdroje. Ke komunikaci s výrobcem v tomto případě slouží databáze MŽP odborně způsobilých osob (<https://ipo.mzp.cz/>). Pomocí databáze kontaktujete výrobce svého kotle, který ve lhůtě 30 dnů podá vyjádření o dostupnosti odborně způsobilé osoby za obecně přijatelnou cenu (referenční finanční limit), pokud toho nebude schopen, nebo se do 30 dnů nevyjádří, můžete si zvolit odborně způsobilou osobu jiného výrobce oprávněnou ke kontrole stejného typu spalovacího zdroje. Referenční finanční limit byl stanoven vyhláškou na 2 222 Kč bez DPH (pro jednoduché zdroje) a 2 590 Kč bez DPH (pro složitější kotle s řídicí jednotkou). Vyjádření výrobce budete muset na vyžádání obecního úřadu obce s rozšířenou působností přiložit k dokladu o kontrole (u elektronické komunikace prostřednictvím čísla – ID komunikace). Zároveň bude požadovat ID komunikace s výrobcem (nebo potvrzení o zaslání dotazu na výrobce – kopie, podací lístek) i technik oprávněný jiným výrobcem na stejný typ kotle provádějící kontrolu zdroje.

26. Jak je to se stanovenou cenou za provedení kontroly? Nikdo po mně nemůže chtít víc?

Pokud bude provozovateli nabídnuta cena, která je vyšší než částka stanovená vyhláškou (referenční finanční limit (viz otázka č. 25), může se obrátit přímo na výrobce, aby si ověřil, zda není k dispozici jiná odborně způsobilá osoba, která by dokázala nabídnout cenu nižší (např. rozdělením cestovních nákladů mezi více provozovatelů). Pokud do 30 dnů výrobce neodpoví, nebo nedokáže takovou osobu nabídnout, může provozovatel využít odborně způsobilou osobu jiného výrobce, která má oprávnění provádět kontroly zdrojů stejného typu. Tento postup pomůže co nejvíce snížit vysoké náklady v případě větších dojezdových vzdáleností, především v případě menších výrobců s malým počtem odborně způsobilých osob.

Výše uvedený referenční finanční limit však není nepřekročitelným stropem za vykonání kontroly odborně způsobilou osobu.

27. Kdo hradí náklady spojené s kontrolou technického stavu a provozu, majitel či nájemce bytu?

Kontrolu technického stavu a provozu spalovacího stacionárního zařízení podle § 17 odst. 1 písm. h) zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, v platném znění, zajišťuje provozovatel. Zákon o ochraně ovzduší neřeší, kdo hradí náklady s ní spojené. Z pohledu soukromého práva by tuto kontrolu měl jako ostatní povinné kontroly hradit vlastník domu s byty jakožto poskytovatel služeb, pokud není uvedeno jinak ve smlouvě o pronájmu nemovitosti (bytu), kde může být povinnost úhrady této

kontroly majitelem bytu převedena na nájemce (viz ustanovení §§ 2205 a 2207 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů).

ZÁKAZ NEVYHOVUJÍCÍCH KOTLŮ A ÚŘEDNÍ KONTROLA V DOMÁCNOSTECH

28. Proč je nutné vyměnit staré nevyhovující kotle na pevná paliva?

Dle dostupných dat je právě vytápění domácností největším zdrojem znečištění ovzduší, a to hlavně z pohledu tuhých znečišťujících látek a rakovinotvorného benzo[*a*]pyrenu. Tyto látky mají negativní účinky na lidské zdraví a je nutné jejich množství v ovzduší snižovat na minimum. Povinnost výměny zastaralých kotlů dle zákona o ochraně ovzduší byla stanovena již v roce 2012 (s téměř 12letým předstihem) tak, aby měli všichni, kdo jej vlastní, dostatečný čas na jeho výměnu, případně možnost si včas zajistit finanční prostředky na jeho výměnu.

29. Je povinnost provést výměnu krbu, kamen nebo sporáku na pevná paliva, pokud je napojen na otopnou soustavu, ale zároveň vytápí místnost?

Povinnost výměny/zákazu provozu se dle zákona o ochraně ovzduší týká pouze spalovacích stacionárních zdrojů na pevná paliva o jmenovitém tepelném příkonu do 300 kW včetně, které slouží jako zdroje tepla pro teplovodní soustavu ústředního vytápění a které nejsou navrženy rovněž pro přímé vytápění místa instalace. Zdroje, které jsou výrobcem navrženy k vytápění místnosti, kde jsou instalovány, ani nepodléhají ČSN EN 303-5 a omezení provozu. Povinnost výměny se tedy netýká zdrojů vytápění, které nejsou napojeny na ústřední vytápění (např. kamen, krbů, sporáků), ani zdrojů, které sice napojeny na ústřední vytápění jsou, ale které jsou zároveň výrobcem navrženy k vytápění místnosti, ve které jsou umístěny (např. krbová kamna s teplovodním výměníkem). Zařazení výrobků do konkrétní kategorie výrobků provádí výrobce při certifikaci výběrem technické normy, podle které je výrobek testován. Kotle na pevná paliva jsou již od roku 2000 posuzovány podle technické normy ČSN EN 303-5, zatímco pro lokální topidla existovalo či existuje několik technických norem (např. ČSN EN 13229, ČSN EN 13240, ČSN EN 15250, ČSN EN 12815, ČSN EN 14785), vodítkem pro určení konkrétního typu zařízení tak může být i štítek výrobků či dokumentace, ze které je zřejmé, podle jaké technické normy byl výrobek posuzován.

30. Kdy může přijít úředník zkontrolovat spalovací stacionární zdroj přímo do domácnosti?

Od 1. 1. 2017 má obecní úřad obce s rozšířenou působností pravomoc v případě opakovaného vzniku důvodného podezření na porušování povinností provozovatele spalovacího stacionárního zdroje stanovených zákonem o ochraně ovzduší a po zaslání písemného upozornění provozovateli (v případě opakovaného důvodného podezření již písemné upozornění zasíláno být nemusí) provést přímou kontrolu spalovacího stacionárního zdroje provozovaného i v rodinném domě, bytě nebo stavbě pro rodinnou rekreaci. Tato kontrola může být při naplnění zákonných předpokladů provedena na všech spalovacích stacionárních zdrojích bez ohledu na jejich příkon a způsob odvodu tepla (teplovodní i teplovzdušné kotle). Předmětem kontroly může být kromě samotného zdroje tepla také jeho příslušenství a používaná paliva.

31. Je možné nevyhovující spalovací stacionární zdroj na pevná paliva používat po 1. 9. 2024 jako záložní?

Ne není, i záložní zdroj musí plnit přísnější emisní požadavky. V souladu se zákonem o ochraně ovzduší, konkrétně § 17 odst. 1, písm. g) ve spojení s § 41 odst. 16, je provozovatel od 1. 9. 2024 povinen provozovat spalovací zdroj na pevná paliva, umístěný v rodinném domě, bytovém domě nebo stavbě pro rodinnou rekreaci, o jmenovitém tepelném příkonu do 300 kW včetně, který slouží jako zdroj tepla pro teplovodní soustavu ústředního vytápění a který není navržen rovněž pro přímé vytápění místa instalace, v souladu s požadavky uvedenými v příloze č. 11 k tomuto zákonu. To obvykle znamená splnění 3. třídy dle normy ČSN EN 303-5. V ostatních objektech platí zákaz provozu nevyhovujících kotlů již od 1. 9. 2022.

Povinnost se vztahuje na provozování zdroje. Pokud je zdroj odstaven z provozu a není využíván, není nutné, aby danou třídu splňoval. Také není stanovena povinnost zdroj likvidovat. Pokud byste se však rozhodli zdroj používat, např. jako záložní zdroj, je nezbytné jej vyměnit. Aby nedošlo k případným nedorozuměním s kontrolními úřady, doporučujeme, aby byl kotel alespoň odpojen od komínu a otopné soustavy.

32. Týká se zákaz provozu nevyhovujících kotlů také těch, které jsou umístěny na chalupě, případně se používají jen občas?

V souladu se zákonem o ochraně ovzduší je provozovatel od 1. 9. 2024 povinen provozovat spalovací zdroj na pevná paliva, umístěný v rodinném domě, bytovém domě nebo stavbě pro rodinnou rekreaci, o jmenovitém tepelném příkonu do 300 kW včetně, který slouží jako zdroj tepla pro teplovodní soustavu ústředního vytápění a který není navržen rovněž pro přímé vytápění místa instalace, v souladu s požadavky uvedenými v příloze č. 11 k zákonu o ochraně ovzduší, což obvykle znamená splnění 3. třídy dle normy ČSN EN 303-5. V ostatních objektech platí zákaz provozu nevyhovujících kotlů již od 1. 9. 2022. Povinnost se vztahuje na provozování zdroje a nezáleží na tom, zdali je využíván pouze rekreačně, nebo pravidelně po celý rok.

33. Musí být nevyužívaný a nevyhovující kotel demontován?

Viz otázka č. 31. Nevyužívaný a nevyhovující kotel nemusí být demontován. Pokud je zdroj odstaven z provozu a není využíván, není nutné, aby splňoval uváděnou třídu. Také není stanovena povinnost zdroj likvidovat. Pokud byste se však rozhodli zdroj používat, např. jako záložní zdroj, je nezbytné jej vyměnit. Aby se předešlo případným nedorozuměním s kontrolními úřady, doporučujeme kotel alespoň odpojit od komínu a otopné soustavy.

34. Kdo je zodpovědný za výměnu nevyhovujícího zdroje, nájemník nebo pronajímatel?

Z pohledu zákona o ochraně ovzduší je za provoz spalovacího stacionárního zdroje zodpovědný jeho provozovatel, tedy nájemník, který kotel provozuje. Případný nevyhovující stav stacionárního zdroje (kotle) je nutné neprodleně řešit s majitelem objektu, který je také vlastníkem nevyhovujícího kotle. Ten jako pronajímatel má povinnosti plynoucí z občanského zákoníku, jako např. údržbu a opravy v objektu včetně způsobu vytápění tak, aby byly v souladu s právními předpisy, pokud nebylo v nájemní smlouvě stanoveno jinak. Nájemník má povinnost pronajímateli v co nejkratší době vadu (např. vytápění nevyhovujícím stacionárním zdrojem – kotlem) oznámit a požadovat nápravu. Pokud se s majitelem domu nedohodnete, doporučujeme se obrátit na právníka, který poradí další vhodný

postup s ohledem na znění nájemní smlouvy. V případě, že by byla provozovateli za provoz nevyhovujícího kotle uložena pokuta, může po pronajímateli požadovat náhradu vzniklé škody.

35. Jak to je s kotli na nedřevní biomasu? Vztahuje se na ně povinnost výměny?

A mohou se dále provozovat, prodávat?

Kotle na nedřevní biomasu musí splňovat emisní podmínky stanovené zákonem o ochraně ovzduší, stejně jako ostatní kotle na pevná paliva. Rozdíly se týkají uvádění těchto kotlů na trh a jejich prodeje. Podle zákona č. 22/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů, musí být každý kotel na nedřevní biomasu testován podle normy ČSN EN 303-5. V těchto zařízeních lze legálně topit pouze palivem určeným výrobcem, tj. nedřevní biomasou. Spalování uhlí nebo dřeva ve zdroji určeném pro spalování výhradně nedřevní biomasy je zakázáno, i když někteří prodejci na svých stránkách uvádějí jinak. Pokud se používá jiný typ paliva, než jaké určil výrobce (například dřevo nebo uhlí), musí kotel pro uvedení na trh splňovat požadavky ekodesignu.

36. Mohu nějak dokázat, že i můj starý kotel splňuje podmínky dané zákonem o ochraně ovzduší? Např. přeměřením jím vypouštěných emisí?

Máte právo si na vlastní náklady nechat emise z provozovaného zdroje změřit a ověřitelné výsledky předložit odborně způsobilé osobě, která je může v dokladu o kontrole technického stavu a provozu případně zohlednit při posouzení plnění požadavků přílohy č. 11 zákona o ochraně ovzduší. Pro tyto účely sice v současné době v ČR nejsou stanoveny osoby oprávněné k provádění měření emisí, je nicméně k dispozici metodika, která popisuje možný způsob ověření parametrů spalovacích zdrojů nižších výkonů, která je k dispozici na tomto [odkazu](#), zcela dole jako „Arbitrážní metodika“, podle té by bylo vhodné postupovat. Při přípravě metodiky byly odhadovány také očekávané náklady na provedení tohoto měření, které se pohybují na úrovni asi 40 tis. Kč (ovšem pouze za předpokladu, že subjekt, který bude mít k dispozici potřebné vybavení, provede alespoň 50 měření ročně; jelikož není stanovena žádná povinnost provádět měření, byly by skutečné náklady pravděpodobně výrazně vyšší).

Plnění podmínek zákona však posuzuje odborně způsobilá osoba ve vydaném dokladu o provedení kontroly technického stavu a provozu zdroje.

37. Co když si místo výměny kotel nechám přestavět a prodejce sady mi zaručuje plnění min. 3 třídy?

Pokud dojde k přestavbě spalovacího zdroje, měl by být prodejce přestavbové sady schopen poskytnout nový štítek pro přestavěný kotel. Tento štítek by měl jasně uvádět třídu kotle po přestavbě. Přestavbou kotle dojde ke změně parametrů kotle a fakticky se tak z pohledu zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky, ve znění pozdějších předpisů, jedná o nový výrobek, tedy měl by k němu být vydán i nový štítek, založený na provedení certifikace nového výrobku (ověření jeho vlastností jako celku). Pokud není na kotli nový štítek, určuje třídu kotle dle faktického stavu opět odborně způsobilá osoba při kontrole technického stavu a provozu zdroje.

38. Co když instaluji do komína filtry pevných částic, nemusím pak měnit starý kotel?

Příloha č. 11 zákona o ochraně ovzduší stanovuje mezní hodnoty nejen pro tuhé znečišťující látky, ale také pro oxid uhelnatý a celkový organický uhlík. Z ekonomického hlediska by bylo také jednoznačně výhodnější pořízení nového zdroje vytápění namísto instalace odlučovače.

Jako provozovatel spalovacího zdroje máte možnost prokázat splnění zákonných podmínek pouze prostřednictvím odborně způsobilé osoby (technik, který provedl kontrolu technického stavu a provozu, viz výše), která v dokladu o provedené kontrole technického stavu a provozu zdroje uvádí třídu kotle. Odborně způsobilá osoba nese odpovědnost za veškeré informace, které do dokladu uvede, ty musí být pravdivé (uvedení nepravdivých údajů je přestupkem dle § 25 odst. 1 písm. u) zákona o ochraně ovzduší).

V případě, kdy by bylo možné považovat instalaci odlučovače již za součást kotle (odlučovač by byl instalován ihned za stávající kotel), by bylo možné takovýto kotel považovat za tzv. kotel přestavěný (viz předchozí otázka).

39. Může kotel bez instalované akumulární nádoby plnit požadavky 3. třídy?

Požadavek na instalaci akumulární nádoby vyplývá z možnosti dané technickou normou ČSN EN 303-5, která obecně požaduje plnění požadavků na emise a účinnost při jmenovitém a při sníženém výkonu (30 % jmenovitého nebo nižší). Tento požadavek je možné nahradit povinností provozovat kotel pouze při jmenovitém výkonu s tím, že vyrobené teplo musí být využito jinak nebo uskladněno právě v akumulární nádobě. V důsledku platnosti více verzí normy ČSN EN 303-5 (z let 2000-2013 a po roce 2013, 2021, 2022 a 2023) a některých nejasností v textu příslušné části normy se může lišit přístup jednotlivých výrobců a informace, které uvádí v návodech k montáži (instalaci). Současný text technické normy (2023) stanovuje dvě možnosti:

- a. Kotel s ručním přikládáním byl testován při sníženém výkonu a splnil požadavky na účinnost a emise stanovené touto normou – pak není nutné ho doplňovat akumulární nádobou. To platí prakticky pro všechny automatické kotle a pro několik málo kotlů s ručním přikládáním.
- b. Kotel s ručním přikládáním nebyl testován při sníženém výkonu, musí tedy být připojen k akumulární nádobě minimálně o objemu stanoveném postupem podle výše uvedené normy a toto musí výrobce uvést v technické dokumentaci.

Závazný je tak vždy text návodu k instalaci (a to ke konkrétnímu výrobku a platného v době pořízení zdroje), zda je instalace akumulární nádoby povinná nebo ne.

Obecně je tedy absence akumulární nádoby, pokud je jednoznačně stanoveno v návodu k instalaci, že instalována být musí, porušením povinnosti § 17 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně ovzduší, tedy instalovat zdroj v souladu s pokyny výrobce.

V určitých případech pak může být kotel zařazen do třídy 3 (v době, kdy bylo možné uvádět na trh i kotle třídy 1 a 2), s tím, že instalace akumulární nádoby je podmínkou pro zařazení do nejvyšší třídy. Pak by platilo, že absencí akumulární nádoby přestává kotel plnit požadavky přílohy č. 11 zákona.

Obecně nelze říci, že zapojením akumulární nádoby ke kotli nižší třídy než třetí a provozováním pouze při jmenovitém tepelném výkonu, jsou dosaženy požadavky na emise stanovené přílohou č. 11 zákona.